

<https://doi.org/10.32999/KSU2663-970X/2023-9-6>

How to Cite (Style APA):

Zhuravlova, L. P., Lytvynchuk, A. I., Grechukha, I. A., & Bedny, I. S. (2023). Subclinical personal correlates of psychological safety. *Insight: the psychological dimensions of society*, 9, 94–111. <https://doi.org/10.32999/KSU2663-970X/2023-9-6>

Журавльова Л. П., Литвинчук А. І., Гречуха І. А., Бедни І. С. Субклінічні особистісні кореляти психологічної безпеки. *Інсайт: психологічні виміри суспільства*. 2023. № 9. С. 94–111. <https://doi.org/10.32999/KSU2663-970X/2023-9-6>

UDC [159.923:616.89-008]:159.922.2:159.9.072

Subclinical personal correlates of psychological safety

Субклінічні особистісні кореляти психологічної безпеки

Received: March 16, 2023

Accepted: April 24, 2023

Zhuravlova Larysa Petrivna

Doctor of Psychological Sciences,
Full Professor,

Department of Psychology
Polissia National University, Ukraine
lpz2008@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-4020-7279>

Lytvynchuk Alla Ivanivna

Candidate of Psychological Sciences,
Associate Professor,

Department of Psychology
Polissia National University, Ukraine
lytvynchukalla@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9805-7416>

Grechukha Iryna Anatoliivna

Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology,
Department of Psychology

Polissia National University, Ukraine
irinagreczucha@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-1704-4320>

Bedny Inna Semenivna

Ph.D. in psychology, IT manager,
Information Technology, UPS, USA

innabedny@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-5865-4232>

Журавльова Лариса Петрівна

доктор психологічних наук, професор,
кафедра психології

Поліський національний університет, Україна
lpz2008@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-4020-7279>

Литвинчук Алла Іванівна

кандидат психологічних наук, доцент,
кафедра психології

Поліський національний університет, Україна
lytvynchukalla@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9805-7416>

Гречуха Ірина Анатоліївна

доктор філософії в галузі психології, доцент,
кафедра психології

Поліський національний університет, Україна
irinagreczucha@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-1704-4320>

Бедни Інна Семенівна

доктор філософії в галузі психології,
ІТ-менеджер,

Аппер-Понд-роуд, США

innabedny@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-5865-4232>

Abstract

The critical transformations of modern society, when personal and public safety can be sharply and suddenly lost, and “negative” (destructive, subclinical, antisocial)

Анотація

В умовах критичних трансформацій сучасного суспільства, коли особиста і громадська безпеки можуть бути різко та раптово втраченими, а “негативні”

personality traits have sources of development, makes it necessary to determine the peculiarities of the relationships between these phenomena. In recent years, the study of the dark sides of the personality, known as the “dark core”, has become increasingly relevant. The purpose of the article is to study the psychological features of the subjective feeling of personal safety in the conditions of the Covid-19 pandemic. **Methods.** The “Dark Triad” questionnaire (D. L. Paulhus & K. M. Williams) and the author’s methodology were used to achieve the research goals. To investigate subclinical personal correlates, the short scale of Paulhus D. L. & Williams K. M. (2010) questionnaire, which allows determining a person’s tendency to manifest one of the personal constructs of the dark triad (machiavellianism, narcissism, and psychopathy) was used. In order to build a psycholinguistic model of human danger and research the levels of personal safety in various spheres of life, a collective author’s methodology was applied (Zhuravlova et al., 2020, 2022). The methodology consists of three parts: a) general information; b) associative scale; c) tasks aimed at determining feelings of personal security in physical, sexual, gender, family, territorial, financial, religious, national, political, social, food availability, and business spheres of life. **Results.** An empirical structural-phenomenological psycholinguistic model of human danger has been built. The emotional, cognitive and behavioral components of the model are singled out. Significant ($p \leq .05$) difference between the phenomenological characteristics of the subjective associative images of the danger of “machiavellians”, “narcissists” and “psychopaths” were established. Machiavellianism (cynicism, the desire for manipulative influence on other people and the need for control), narcissism (egocentrism, pathological self-love) and psychopathy (antisociality, emotional coldness) do not have significant correlation with feelings of personal security. In general, the average value of the integral level of security of the respondents in the conditions of the Covid-19 pandemic is quite high. Significant difference was found between indicators of the subjective sense of security of the respondents with a high, medium and low level of manifestation of dark personality traits only in the political sphere of life ($p = .032$). **Conclusions.** The empirical structural-phenomenological psycholinguistic model of human danger has a three-component structure. There is a difference between the surface (conscious) and deep (subconscious) phenomenological characteristics of the subjective associative images of the danger for an individual. The former are characterized by the dominance of cognitive and emotional personal correlates, and the latter – by behavioral ones. The integral level of personal safety of Ukrainian citizens in the conditions of the Covid-19 pandemic is quite high. There is no reliable correlation between indicators of subclinical personality traits and its integral psychological safety, except for safety in the political sphere.

Keywords: personality traits, spheres of life, psycholinguistic model of danger, machiavellianism, narcissism, psychopathy.

(деструктивні, субклінічні, асоціальні) риси особистості отримують джерела розвитку, важливо визначити особливості взаємозв’язків цих явищ. Останніми роками все більш актуальним стає вивчення темних сторін особистості, відомих як “темне ядро”. **Метою** статті є дослідження психологічних особливостей суб’єктивного відчуття особистої безпеки в умовах пандемії Covid-19. **Методи.** Для досягнення цілей дослідження застосовано опитувальник “Темна тріада” (D. L. Paulhus & K. M. Williams) та авторську методику. Для дослідження субклінічних особистісних корелятивів було використано коротку шкалу опитувальника Paulhus D.L. & Williams K. M. (2010), яка дозволяє визначити схильність людини до прояву одного з особистісних конструктів темної тріади (макіавеллізму, нарцисизму та психопатії). З метою побудови психолінгвістичної моделі небезпеки людини та дослідження рівнів безпеки особистості в різних сферах життєдіяльності застосовано колективну авторську методику (Zhuravlova та ін., 2020, 2022). Методика складається з трьох частин: а) загальна інформація; б) асоціативна шкала; в) завдання, спрямовані на визначення відчуттів особистої безпеки у фізичній, статевій, гендерній, сімейній, територіальній, фінансовій, релігійній, національній, політичній, соціальній, харчовій, бізнесовій сферах життя. **Результати.** Побудовано емпіричну структурно-феноменологічну психолінгвістичну модель небезпеки людини. Виокремлено емоційні, когнітивні та поведінкові компоненти моделі. Встановлено достовірні ($p \leq .05$) відмінності між феноменологічними характеристиками суб’єктивних асоціативних образів небезпеки “макіавеллістів”, “нарцисів” та “психопатів”. Макіавеллізм (цинізм, тяга до маніпулятивного впливу на інших людей та потреба в контролі), нарцисизм (еґоцентризм, патологічне самолюбство) і психопатія (антисоціальність, емоційна холодність) не мають достовірних взаємозв’язків з відчуттями особистої безпеки. Загалом, середнє значення інтегрального рівня безпеки респондентів в умовах пандемії Covid-19 є досить високим. Знайдено достовірні відмінності між показниками суб’єктивного відчуття безпеки респондентів із високим, середнім та низьким рівнем прояву темних рис особистості лише у політичній сфері життя ($p = .032$). **Висновки.** Емпірична структурно-феноменологічна психолінгвістична модель небезпеки людини має трьохкомпонентну структуру. Існують відмінності між поверхневими (усвідомленими) та глибинними (підсвідомими) феноменологічними характеристиками суб’єктивних асоціативних образів небезпеки особистості. Перші характеризуються домінуванням когнітивних та емоційних особистісних корелятивів, а другі – поведінкових. Інтегральний рівень особистої безпеки громадян України в умовах пандемії Covid-19 є досить високим. Не існує достовірних взаємозв’язків між показниками субклінічних рис особистості та її інтегральної психологічної безпеки, окрім безпеки в політичній сфері. **Ключові слова:** риси особистості, сфери життєдіяльності, психолінгвістична модель небезпеки, макіавеллізм, нарцисизм, психопатія.

Introduction

The transformational processes of the present are reflected in the psychological safety of an individual: its form, purpose, phenomenological and meaningful content are changing (Zhuravlova & Chebykin, 2021). Scientific searches for the specifics of development and manifestations of negative and destructive personality qualities in connection with psychological safety are becoming an urgent research problem.

The concept of safety and, in particular, psychological safety, on the one hand, is the subject of intense interest of many scientists in the field of sociology, political science and psychology (Newman et al., 2017). On the other hand, it has a rather diverse set and heterogeneous nature of approaches, views, concepts and theories (Zhuravlova et al., 2022). Classically, the concept of psychological safety is considered in such areas as the psychology of groups and teams in connection with the phenomena of trust and learning (Edmondson, 2004), a favorable psychological climate (Bradley et al., 2012), as well as within organizational psychology (Kim et al., 2020).

Psychological safety is widely researched in various spheres of life. According to E. Edmondson and Z. Lei (Edmondson et al., 2014), psychological safety can be considered in several aspects. One of them, the most common, is the consideration of psychological safety as a prerequisite (antecedent). Currently, the study of psychological safety within the framework of labor psychology is the most developed one in the foreign sources. Based on research in the field of work psychology, scientists talk about the dependence of a high level of work capacity on the level of employee safety; a positive climate in the team (at the workplace) is an important condition for psychological safety.

Safety is also seen as a mediator for organizing work, psychological climate in the team, pace of incorporating innovative ways of working, ways and rate of knowledge transfer between team members. Scientists (Edmondson et al., 2014) study safety and, as a consequence, the quality of work organization. Work teams within the same company had different levels of psychological safety depending on their working conditions. Also, these indicators differed in different companies that had various conditions of labor organization. Psychological safety is considered as a regulator (mediator) of relationships in the team. It simplifies interaction between

Вступ

Трансформаційні процеси сучасності відображаються у психологічній безпеці особистості: змінюється її форма, мета, феноменологічне та смислове наповнення (Zhuravlova & Chebykin, 2021). Наукові пошуки особливостей розвитку та прояви негативних та деструктивних якостей особистості у зв'язку з психологічною безпекою стають актуальною дослідницькою проблемою.

Поняття безпеки та, зокрема, психологічної безпеки, з одного боку, є предметом інтенсивного інтересу багатьох вчених у галузі соціології, політології та психології (Newman et al., 2017), з іншого – носить досить розрізнений набір та неоднорідний характер підходів, поглядів, концепцій та теорій (Zhuravlova et al., 2022). Класично поняття психологічної безпеки розглядається в дослідженнях психології груп та команд у зв'язку з явищами довіри та навчання (Edmondson, 2004), сприятливого психологічного клімату (Bradley et al., 2012), а також у межах організаційної психології (Kim et al., 2020).

Психологічна безпека широко досліджується в різних галузях життя. За Е. Едмондсон та З. Lei (Edmondson et al., 2014), психологічну безпеку можна розглядати в кількох напрямках. Одним із них, найбільш поширеним, є розгляд психологічної безпеки як передумови (антецеденту). Загалом наразі серед зарубіжних дослідників вивчення психологічної безпеки в межах психології праці є найбільш розвиненим. Спираючись на дослідження в галузі психології праці, вчені говорять про залежність високого рівня працездатності від рівня безпеки працівників; вагомою умовою психологічної безпеки є позитивний клімат у команді (на робочому місці).

Безпека також розглядається як посередник між організацією роботи, психологічним кліматом у команді, швидкістю включення інноваційних способів роботи, способами та швидкістю передачі знань між членами команди. Науковці (Edmondson et al., 2014) досліджують безпеку і як наслідок якості організації праці. Робочі колективи в межах однієї компанії мали різний рівень психологічної безпеки залежно від умов їхньої праці. Також ці показники відрізнялися і в різних компаніях, що мали неоднакові умови організації праці. Психологічна безпека розглядається як регулятор (посередник) взаємостосунків у команді. Вона

members of teams that are quite diverse in their composition; it reduces the level of rejection of innovative ways of performing activities by employees (Edmondson et al., 2014).

Also, one of the prospects for further research in the area of psychology of safety is the study of the dynamics of the feeling of protection (safety). It is assumed that increasing the level of safety can in some way reduce the level of labor productivity (Edmondson et al., 2014). Such a phenomenon is called a type of social comfort in the professional sphere. The safety level of such comfort can have both constructive and destructive consequences for optimizing work productivity and interpersonal relationship in the team. Peculiarities of high-quality relationship, their psychosocial factors (Carmeli et al., 2009), in particular, and the level of psychological safety of interaction partners, are studied. The impact of psychological safety on employees' ability to learn from each other's mistakes is also investigated.

Feeling unsafe and looking for ways to achieve a sense of safety is a factor that leads to certain behavioral patterns. Achieving a sense of safety can be realized through both constructive (Ortega et al., 2014) and destructive ways. The Covid-19 pandemic and the imposed quarantine have created completely new social conditions for the life of people all over the planet. These conditions turned out to be extremely destructive factors for the psychological health and well-being of the population. Studies have shown that the state of well-being is based primarily on subjective indicators of positive emotions and depends much less on objective ones, such as health, involvement in activities and personal achievements (Orap et al., 2021). Psychological well-being and patterns of behavior, online behavior, in particular can also be influenced by the degree of involvement of users in social networks (Gudimova, 2021). In the conditions of quarantine restrictions, the duration of staying in the virtual space has significantly increased.

Scientists pay considerable attention to specific types of psychological influence (Keles et al., 2020), which determine the psychological safety of an individual. Manipulation is key among them (De Hoogh et al., 2021). In modern psychology, a person who functions in society with the intention to control others and who is prone to psychological manipulation (Du et al., 2021) is described by the concept of "machiavellianism" (Paulhus et al., 2002; Jonason et al., 2010). The

спрошує взаємодію між членами команд, що є досить різноманітними за своїм складом; знижує рівень неприйняття працівниками інноваційних способів виконання діяльності (Edmondson et al., 2014).

Також однією з перспектив подальших досліджень у напрямку психології безпеки є вивчення динаміки почуття захищеності (безпеки). Передбачається, що підвищення рівня безпеки може певним чином знижувати рівень продуктивності праці (Edmondson et al., 2014). Таке явище називають своєрідним соціальним комфортом у професійній сфері. Рівень безпеки такого комфорту може мати як конструктивні, так і деструктивні наслідки для оптимізації продуктивності праці, міжособистісних взаємин у команді. Досліджують особливості високоякісних взаємин, їх психосоціальні чинники (Carmeli et al., 2009), зокрема, рівень психологічної безпеки партнерів по взаємодії. Також вивчають вплив психологічної безпеки на здатності працівників до навчання на помилках один одного.

Почуття незахищеності та пошук шляхів досягнення почуття безпеки є фактором, що призводить до певних вчинкових патернів. Досягнення почуття безпеки може бути реалізовано шляхом як конструктивних (Ortega et al., 2014), так і деструктивних способів. Пандемія Covid-19 та запроваджений карантин створили абсолютно нові соціальні умови для життєдіяльності людей всієї планети. Ці умови виявилися надзвичайно деструктивними факторами психологічного здоров'я та благополуччя населення. Дослідження показали, що стан благополуччя ґрунтується насамперед на суб'єктивних показниках позитивних емоцій і значно менше залежить від об'єктивних, таких як стан здоров'я, залученості до діяльності та особистих досягнень (Orap et al., 2021). На психологічне благополуччя та патерни поведінки, зокрема онлайн-поведінки, також може впливати і міра залученості користувачів до соціальних мереж (Гудімова, 2021). В умовах карантинних обмежень термін перебування у віртуальному просторі достовірно збільшився.

Значну увагу вчені приділяють специфічним видам психологічного впливу (Keles et al., 2020), які детермінують психологічну безпеку особистості. Ключовим серед них є маніпулювання (De Hoogh et al., 2021). У сучасній психології особистість, що функціонує в соціумі

tendency to psychological manipulation, the desire to use others as a means to achieve one's own egocentric goals has a compensatory function in the presence of destruction of certain personal formations. For machiavellians, the ability to manipulate others is a persistent personality trait. Studying the psychological mechanisms of their behavior, the specifics of interaction with other people is quite relevant. There are that show the existence of relationships between machiavellianism and other stable personality formations: locus of control (Aldousari et al., 2021), cognitive and affective empathy (Blötner et al., 2021), and gender characteristics.

The tendency to focus excessively on one's own personality and ignore the wants and needs of others as a means to achieve their own goals known as "narcissism". This tendency is also studied as a desire to get pleasure from vanity and demonstration of egocentrism (Paulhus et al., 2002; Muris et al., 2017). Psychopathy is characterized as persistent character traits manifested in a low level of empathy, lack of remorse, and antisocial behavior (Paulhus et al., 2002; Muris et al., 2017).

However, the specific types of psychological influence (the desire to manipulate others, emotional aloofness, narcissistic traits) as conditions, antecedents, and factors of psychological safety of an individual has not been thoroughly studied.

The purpose of this work is to study the psychological features of the subjective feeling of personal safety in the conditions of the Covid-19 pandemic. According to the goal, the following tasks were performed: 1) representation of an empirical psycholinguistic model of danger in the conditions of the Covid-19 pandemic, 2) finding interdependencies between the subjective feeling of personal safety in various spheres of life and subclinical (borderline variants of the "norm") personality traits.

Hypothesis: the phenomenology of the subjective feeling of personal danger (psycholinguistic model of danger) is interconnected with the specificity of the manifestation of subclinical personality traits.

Methods

Participants. Adult respondents participated in the study (N = 636; taking into account the exclusion of answers that cannot be processed by mathematical statistics: omitted or incorrectly given answers are less than .1% and are insignificant for the total sample). The sample

завдяки прагненню керувати іншими та яка схильна до психологічних маніпуляцій (Du et al., 2021), описують через поняття "макевіалізм" (Paulhus et al., 2002; Jonason et al., 2010). Схильність до психологічних маніпуляцій, прагнення до використання інших як засобу для досягнення власної егоцентричної мети виконує компенсаторну функцію при наявності деструкцій певних особистісних утворень. Для макевіалістів здатність маніпулювати іншими є стійкою особистісною рисою. Вивчення психологічних механізмів їх поведінки, специфіки взаємодії з іншими людьми є досить актуальним. Проводять дослідження, що свідчать про наявність взаємозв'язків макевіалізму з іншими стійкими утвореннями особистості: локусом контролю (Aldousari et al., 2021), когнітивною та афективною емпатією (Blötner et al., 2021), гендерними особливостями.

Схильність до надмірної концентрації на власній особистості та ігнорування бажань і потреб інших, які використовуються як засоби для досягнення власних цілей, відома як "нарцисизм". Таку схильність досліджують і як прагнення отримати задоволення від марнославства та демонстрацію егоцентризму (Paulhus et al., 2002; Muris et al., 2017). Психопатію характеризують як стійкі риси характеру, що виявляються в низькому рівні емпатії, відсутності докорів совісті та антисоціальної поведінці (Paulhus et al., 2002; Muris et al., 2017).

Однак питання дослідження специфічних видів психологічного впливу (прагнення маніпулювати іншими, емоційної відстороненості, нарцисичних рис) як умов, antecedенту, чинників психологічної безпеки особистості, широко не вивчені.

Мета роботи – дослідження психологічних особливостей суб'єктивного відчуття особистої безпеки в умовах пандемії Covid-19. Відповідно до мети виконували такі **завдання:** 1) репрезентація емпіричної психолінгвістичної моделі небезпеки в умовах пандемії Covid-19, 2) знаходження взаємозалежностей між суб'єктивним відчуттям особистої безпеки в різних сферах життя та субклінічними (межевими варіантами "норми") рисами особистості.

Гіпотеза: феноменологія суб'єктивного відчуття особистої небезпеки (психолінгвістична модель небезпеки) є взаємопов'язаною зі специфікою проявів субклінічних рис особистості.

included 504 (79.25%) women and 132 (20.75%) men. The average age of the respondents was 30.97 years old, in particular, women – 32.3 years old, men – 30.7 years old.

Procedure and tools. A number of theoretical (analysis of domestic and foreign sources, generalization of concepts and approaches, systematization, comparison) and empirical (survey, associative method, content analysis, mathematical statistics methods, collection of related information) methods were used to achieve the research goal. A part of the scale of the online questionnaire, developed by the team of authors of Polissia National University (Zhuravlova, et al., 2020; 2022) was used to build a psycholinguistic model (subjective associative image) of a person's feeling of danger and determine the levels of their integral personal safety and differentiated safety in various spheres of life. In order to study personality constructs (subclinical personality traits), the short scale of the "Dark Core" questionnaire (Paulhus et al., 2002) was used. The questionnaire "Dark Core" (or "Dark Triad", "Dark core of the personality") allows determining the predisposition of the individual to the manifestations of subclinical personality traits, one of the constructs of the dark triad (machievellianism, narcissism and psychopathy) in particular. It contains 12 statements and five options for answering them: do not agree, rather disagree, partially agree, rather agree, completely agree. Answer options are evaluated on a five-point scale: from 1 point to 5 points, respectively. The questionnaire makes it possible to establish not only marginal (borderline, subclinical) variants of the norm, but also variants of the norm.

In order to study the psychological characteristics of the subjective feeling of personal psychological safety in the conditions of the Covid-19 pandemic, three parts of the authors' questionnaire were used. The first part is devoted to the collection of general information: place of residence, age and gender of the respondents. The second part presents the associative technique. The respondents were asked to write five associations to the stimulus word "danger". The third part of the questionnaire contained tasks aimed at determining and evaluating a sense of personal psychological safety in various spheres of life: physical, sexual, gender, family, territorial, financial, religious, national, political, social, food availability, and business. The respondents were asked to rate the level of personal safety on a 1 to 5 rating

Методи

Учасники. У дослідженні брали участь респонденти дорослого віку (N = 636; з урахуванням виключення відповідей, що не піддаються обробці за допомогою математичної статистики: пропущені або некоректно надані відповіді, що становлять менше .1 % та є незначущими для загальної вибірки). Вибірка охоплювала 504 (79.25 %) жінок та 132 (20.75 %) чоловіків. Середній вік респондентів становив 30.97 років, зокрема жінок – 32.3 років, чоловіків – 30.7 років.

Процедура та інструменти. На досягнення поставленої мети дослідження було використано низку теоретичних (аналіз вітчизняних та зарубіжних джерел, узагальнення концепцій та підходів, систематизація, порівняння) та емпіричних (опитування, асоціативний метод, контент-аналіз, методи математичної статистики, збір супутньої інформації) методів. Для побудови психолінгвістичної моделі (суб'єктивного асоціативного образу) небезпеки людини та визначення рівнів її інтегральної особистої безпеки та диференційованої безпеки в різних сферах життєдіяльності використано частину шкал онлайн-опитувальника, розробленого колективом авторів Polissia National University (Zhuravlova, et al., 2020, 2022). З метою дослідження особистісних конструктів (субклінічних рис особистості) застосовано коротку шкалу опитувальника "Dark Core" (Paulhus et al., 2002). Опитувальник "Dark Core" (або "Темна тріада", "Темне ядро особистості") дозволяє визначити схильність особистості до проявів субклінічних рис особистості, зокрема одного з конструктів темної тріади (макіавелізму, нарцисизму та психопатії). Він містить 12 тверджень та п'ять варіантів відповідей на них: не згоден, радше не згоден, наполовину згоден, радше згоден, повністю згоден. Варіанти відповідей оцінюються за п'ятибальною шкалою: відповідно від 1 балу до 5 балів. Опитувальник дозволяє встановити не лише граничні (межові, субклінічні) варіанти норми, а й варіанти норми.

З метою дослідження психологічних особливостей суб'єктивного відчуття особистої безпеки в умовах пандемії Covid-19 було використано три частини авторського опитувальника. Перша частина присвячена збору загальної інформації: місце проживання, вік

scale in the proposed corresponding list, with 5 being the positive end and 1 being the negative end. Two, three, four points, respectively, in a hierarchical order, evaluated the intermediate intensity of the feeling of one's own safety. The integral indicator of personal safety was defined as the sum of the subjective feeling of safety in the given individual spheres of life. The minimum value of the integral indicator of personal safety is 12 points, the maximum is 60.

Variables that are operationalized in the article are independent – manifestation of subclinical personality traits (psychopathy, narcissism, machiavellianism); dependent – the level of a subjective sense of safety.

Research organization. The collection of empirical data took place during 2020-2021 in 14 regions of Ukraine. The results of the research used in this article contain indicators of integral and differentiated psychological safety of the individuals (physical, sexual, gender, family, territorial, monetary, religious, state, political, social, food supply, business spheres of life), as well as indicators of the individuals' predisposition to manifestations of such subclinical traits as machiavellianism, narcissism and psychopathy.

Procedural research was conducted by distributing questionnaires in social networks, which are characterized by the diversity of users by gender, age, social status and place of residence (Zhuravlova, et al., 2022).

Statistical analysis. Analysis and interpretation of research results was carried out using theoretical methods and mathematical and statistical data processing. The main theoretical methods were analysis, synthesis, comparison, and classification. The following were the main methods of mathematical and statistical processing of research results: calculation of Fisher's angular transformation Criterion, Mann-Whitney U-test for two independent samples, Kruskal-Wallis H-test for K independent samples. Statistical processing of the research results was carried out using the SPSS 23.0 program and the licensed ArcGIS Pro platform.

Results

We will present the results of a content analysis of the aggregates of their associations to the stimulus word "danger" in order to represent the subjective psycholinguistic models of danger for individuals with pronounced subclinical features, which are diagnosed using the "Dark Core" questionnaire. The entire set of associations of all respondents

та стать респондентів. У другій частині подано асоціативну методику. Респондентам запропонували написати п'ять асоціацій до слова-стимула "небезпека". Третя частина опитувальника містила завдання, спрямовані на визначення та оцінку почуття особистої безпеки в різних сферах життєдіяльності: фізичній, сексуальній, гендерній, сімейній, територіальній, фінансовій, релігійній, національній, політичній, соціальній, продовольчій, бізнесовій. Респондентам запропонували оцінити за п'ятибальною шкалою рівень особистої безпеки у пропонованому відповідному переліку, де в один бал оцінюється відчуття мінімальної безпеки, а в п'ять балів – максимальної безпеки. Двома, трьома, чотирма балами, відповідно в ієрархічному порядку, оцінювали проміжну інтенсивність відчуття власної безпеки. Інтегральний показник особистої безпеки визначали як суму оцінок суб'єктивного відчуття власної безпеки в поданих окремих сферах життєдіяльності. Мінімальне значення інтегрального показника особистої безпеки становить 12 балів, максимальне – 60.

Змінні, які операціоналізуються у статті: незалежні – прояв субклінічних рис особистості (психопатії, нарцисизму, макевіалізму); залежні – рівень суб'єктивного відчуття безпеки.

Організація дослідження. Збір емпіричних даних відбувався впродовж 2020-2021 років у 14 областях України. Результати дослідження, які використано в цій статті, містять показники інтегральної та диференційованої психологічної безпеки особистості (фізичної, сексуальної, гендерної, сімейної, територіальної, грошової, релігійної, державної, політичної, соціальної, продовольчої, бізнесової життєвих сфер), а також показники схильності особистості до проявів таких субклінічних рис, як макевіалізм, нарцисизм та психопатія.

Процедурно дослідження проводилося за допомогою розповсюдження опитувальників у соціальних мережах, які характеризуються різноманітністю користувачів за статтю, віком, соціальним статусом та місцем проживання (Zhuravlova, et al., 2022).

Статистичне аналізування. Аналіз та інтерпретація результатів дослідження здійснено з використанням теоретичних методів та методів математично-статистичної обробки даних. Основними теоретичними

was structurally differentiated according to four categories. It is based on the phenomenological (meaningful) specificity of the respondents' feelings of safety/danger (Hu et al., 2018; Kim et al., 2020). The first three groups (categories) include, emotional, cognitive and behavioral associations, respectively. The fourth group includes all associations that did not correspond to the phenomenological content of the first three.

A comparative analysis of the structural components of the psycholinguistic models of danger for the respondents with high indicators of subclinical personality traits made it possible to establish the presence of statistically significant difference between the subjective associative images of danger for "machievellianists", "narcissists" and "psychopaths" (Tabl. 1).

The first largest set of associations for the stimulus word "danger" was made up of concepts/phenomena belonging to the cognitive group. Cognitive series of subjective associative images of "narcissists", "machievellians" and "psychopaths" accounted for more than half of the total number of their associations (52.43%, 51.19%, 50.99%, respectively).

It was established that a rather significant part of the associations can be attributed to the "emotional" group for "machievellians", "narcissists" and "psychopaths" (20.27%, 21.77% and 34.63%, respectively).

It was determined that "machievellians", "narcissists" and "psychopaths" also associate

методами були аналіз, синтез, порівняння, класифікація. Серед методів математично-статистичної обробки результатів дослідження основними були такі: обчислення критерію кутового перетворення Фішера, U-критерію Манна-Уїтні для двох незалежних вибірок, H-критерію Краскела-Уолліса для K незалежних вибірок. Статистична обробка результатів дослідження здійснено за допомогою програми SPSS 23.0 та ліцензованої платформи ArcGIS Pro.

Результати

З метою репрезентації суб'єктивних психолінгвістичних моделей небезпеки осіб, що мають яскраво виражені субклінічні риси, які діагностовані за допомогою опитувальника "Dark Core", подамо результати контент-аналізу сукупностей їх асоціацій на слово-стимул "небезпека". Усю сукупність асоціацій усіх респондентів було структурно диференційовано відповідно до чотирьох категорій. В основу структурної диференціації покладено феноменологічну (змістовну) специфіку відчуттів безпеки/небезпеки (Hu et al., 2018; Kim et al., 2020) респондентами. У перші три групи (категорії) віднесено, відповідно, емоційні, когнітивні та поведінкові асоціації. До четвертої групи віднесено всі асоціації, які не відповідали феноменологічному змісту перших трьох.

Порівняльний аналіз структурних компонентів психолінгвістичних моделей небезпеки

Table 1. Characteristics of representations about personal danger (%)

Таблиця 1. Характеристика уявлень про особисту небезпеку (%)

Subclinical personality traits Субклінічні риси особистості	Structural components of the psycholinguistic model Структурні компоненти психолінгвістичної моделі			
	Cognitive Когнітивні	Emotional Емоційні	Behavioral Поведінкові	CD
Machiavellianism Макевіалізм	51.19	22.27	22.36	4.18
Narcissism Нарцисизм	52.43	21.77	21.42	4.38
Psychopathy Психопатія	50.99	34.63	10.51	3.87
φ^* (Machiavellianism/Psychopathy) (Макевіалізм/Психопатія)	5.274	3.371	1.115*	.397
φ^* (Narcissism/Psychopathy) (Нарцисизм/Психопатія)	5.187	1.104*	1.109*	.327

Note: CD – cannot be determined; * – meaning is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Примітка: CD – неможливо визначити; * – рівень значущості .05 (двосторонній).

personal danger with behavior, activity, and readiness to act (22.36%, 21.42% and 10.51%, respectively). There is also a small part of associations that are difficult to separate into groups or attribute to an already existing one, for example, "ignorance", "food availability" and others. Such associations make up for 4.18% of "machiavellians", 4.38% of "narcissists" and 3.87% of "psychopaths".

It is important that there are differences in the representations of certain associations in the respondents with expressed and unexpressed manifestations of subclinical personality traits. The number of behavioral associations in people with high indicators of psychopathy is lower, compared to the number of similar associations for "machiavellians" and "narcissists" (respectively, 10.51%, 22.36% and 21.42%). The difference between the behavioral characteristics of the psycholinguistic danger models of "psychopaths", "machiavellianists" and "narcissists" are statistically significant ($p \leq .05$). Obviously, the difference in the ideas assigned to the "behavioral" group is due to the peculiarities of the personal traits of people with high psychopathy (low anxiety, fearlessness). There is also a significant difference between the associative (nonlinear mode of thought) series of emotional associations in subjects with a high level of psychopathy and narcissism ($p \leq .05$).

Presence of certain features in the indicators of the expressiveness of the personal constructs of the "Dark Triad" and the subjective feeling of personal integral safety was established (Tabl. 2).

It was found that the average value of the integral safety level is quite high and is $M = 40.90$ (with $\min = 12$ points, $\max = 60$ points); the median and the mode have the same values ($Me = 43.00$ and $Mo = 43.00$, respectively), and the standard deviation is $SD = 10.12$. The average indicator of the "Dark Triad" also has a relatively high value of $M = 9.78$ (at $\min = 4$ points, $\max = 20$ points); the median and the mode are not significantly different ($Me = 10.00$ and $Mo = 9.00$, respectively), $SD = 2.54$. A K-S test was also applied to the sample, which showed that the indicators of the integral level of safety and the dark triad, although not corresponding to a normal distribution ($p = .093$ and $p = .101$, respectively), nevertheless approached it.

респондентів із високими показниками субклінічних рис особистості дозволив установити наявність статистично значущих відмінностей між суб'єктивними асоціативними образами небезпеки "макевіалістів", "нарцисів" та "психопатів" (табл. 1).

Першу найбільшу сукупність асоціацій на слово-стимул "небезпека" склали поняття/феномени, які належать до когнітивної групи. Когнітивні низки суб'єктивних асоціативних образів "нарцисів", "макевіалістів" та "психопатів" склали більше половини загальної кількості їх асоціацій (відповідно, 52.43%, 51.19%, 50.99%).

Установлено, що досить значну частину асоціацій "макевіалістів", "нарцисів" та "психопатів" можна віднести до групи "емоційні" (відповідно, 20.27 %, 21.77 % та 34.63 %).

Було визначено, що "макевіалісти", "нарциси" і "психопати" також асоціюють особисту небезпеку з поведінкою, активністю, готовністю діяти (відповідно, 22.36 %, 21.42 % і 10.51 %). Існує також незначна частина асоціацій, які складно виділити в окрему групу або віднести до вже наявної, наприклад, "необізнаність", "їжа" та інші. У "макевіалістів" такі асоціації складають 4.18 %, у "нарцисів" – 4.38 % та у "психопатів" – 3.87 %.

Важливо, що існують відмінності в репрезентаціях певних асоціацій у респондентів з вираженими та невираженими проявами субклінічних рис особистості. Кількість поведінкових асоціацій у людей із високими показниками психопатії є нижчою, порівняно з числом подібних асоціацій у "макевіалістів" та "нарцисів" (відповідно, 10.51 %, 22.36 % та 21.42 %). Відмінності між поведінковими характеристиками психолінгвістичних моделей небезпеки "психопатів", "макевіалістів" і "нарцисів" є статистично значущими ($p \leq .05$). Вочевидь, відмінність у уявленнях, віднесених до групи "поведінкових", зумовлена особливостями особистісних рис людей із високими показниками психопатії (низька тривожність, безстрашність). Також існує значна відмінність між асоціативними низками емоційних асоціацій у досліджуваних із високим рівнем психопатії та нарцисизму ($p \leq .05$).

Констатовано наявність певних особливостей у показниках вираженості особистісних конструктів "Темної тріади" та суб'єктивного відчуття особистої інтегральної безпеки (табл. 2).

Table 2. Indexes of descriptive statistics
Таблиця 2. Показники описових статистик

Statistics Статистика		Integrated level of safety Інтегральний рівень безпеки	The meaning of the "Dark Triad" Значення "Темної тріади"
N Вибірка	Valid Валідне		
	Missing Відсутнє	0	0
Mean (M) Середнє (M)		40.90	9.78
Median (Me) Медіана (Me)		43.00	10.00
Mode (Mo) Мода (Mo)		43.00	9.00
Std. Deviation (SD) Стандартне відхилення (SD)		10.12	2.54
Variance (d) Дисперсія (d)		102.39	6.44
Minimum (min) Мінімальне (min)		12.00	4.00
Maximum (max) Максимальне (max)		60.00	20.00

The calculation of the Mann-Whitney U-test was applied for two independent samples to determine the difference in the subjective feeling of personal safety of the respondents with different levels/values of indicators (low, medium and high) of the personal constructs of the "Dark Triad" (Tabl. 3). Quantitative analysis does not allow us to assert the existence of statistically significant difference between subjective experiences of a sense of safety in the subjects with low, medium and high levels of subclinical personality traits ($p = .473$; $p = .517$; $p = .715$).

No differences were found ($H = 1.635$; $p = .441$) when quantitatively analyzing the peculiarities of experiencing an integral subjective level of safety by the subjects with high (min = 15, max = 20 points), medium (min = 9, max = 14 points) and low (min = 4, max = 8 points) levels of manifestations of the "Dark Triad" traits. Therefore, the calculation of the Kruskal-Wallis test for k-independent samples was applied separately to each of the twelve spheres of life (physical, sexual, gender, family, territorial, financial, religious, national, political, social, food supply, and business), which the subjects evaluated according to level of safety/danger (Tabl. 4).

З'ясовано, що середнє значення інтегрального рівня безпеки є досить високим та становить $M = 40.90$ (при min = 12 балів, max = 60 балів); медіана та мода мають однакові значення ($Me = 43.00$ та $Mo = 43.00$ відповідно), стандартне відхилення $SD = 10.12$. Середній показник "Темної тріади" також має відносно високе значення $M = 9.78$ (при min = 4 бали, max = 20 балів); медіана та мода не значно відрізняються (відповідно, $Me = 10.00$ та $Mo = 9.00$), стандартне відхилення $SD = 2.54$. До вибірки також був застосований K-S тест, який засвідчив, що показники інтегрального рівня безпеки та темної тріади, хоча й не відповідають нормальному розподілу (відповідно, $p = .093$ та $p = .101$), проте наближаються до нього.

Для визначення відмінностей у суб'єктивних відчуттях особистої безпеки респондентів із різними рівнями/величинами показників (низьким, середнім та високим) особистісних конструктів "Темної тріади" було застосовано обрахування U-критерію Манна-Уїтні для двох незалежних вибірок (табл. 3). Кількісний аналіз не дозволяє стверджувати про наявність статистично значущих відмінностей між суб'єктивними переживаннями почуття безпеки у досліджуваних із низьким, середнім та високим рівнем прояву субклінічних рис особистості ($p = .473$; $p = .517$; $p = .715$).

Кількісно аналізуючи особливості переживання інтегрального суб'єктивного рівня безпеки досліджуваними з високим (min = 15, max = 20 балів), середнім (min = 9, max = 14 балів) та низьким (min = 4, max = 8 балів) рівнями проявів рис "Темної тріади", відмінностей виявлено не було ($H = 1.635$; $p = .441$). Тому було застосовано обрахування критерію Краскала-Уоліса для k-незалежних вибірок окремо до кожної із дванадцяти сфер життя (фізичної, сексуальної, гендерної, сімейної, територіальної, фінансової, релігійної, національної, політичної, соціальної, продовольчої та бізнесової), яку досліджувані оцінювали за рівнем безпечності/небезпечності (табл. 4).

З'ясовано, що існують відмінності переживання безпеки у різних сферах життя досліджуваними з високим, середнім та низьким рівнем прояву темних рис особистості. Значущі відмінності було знайдено у сприйнятті безпечною/небезпечною політичну сферу життя ($H = 6.871$; $p = .032$). Також виявлено незначущі тенденції відмінного сприйняття безпечною/

Table 3. Features of integral safety of the respondents with high, medium and low indexes of the “Dark Triad” (Mann-Whitney U-Criterion)

Таблиця 3. Особливості інтегральної безпеки респондентів із високими, середніми та низькими показниками “Темної тріади” (U-Критерій Манна Уїтні)

Statistics Статистика досліджень			
Integral level of psychological safety Інтегральний рівень психологічної безпеки			
Mann-Whitney U U-Критерій Манна Уїтні	1072.50	3908.50	20419.00
Wilcoxon W W Критерій Уїлксона	1325.50	4161.50	95497.00
Asymp. Sig. (2-tailed) Рівень значущості .05 (двосторонній).	.473	.517	.715
a. Grouping Variable: Low and high levels of manifestation of “Dark Triad” a. Низький та високий рівень прояву “Темної тріади”		b. Grouping Variable: Medium and high levels of manifestation of “Dark Triad” b. Середній та високий рівень прояву “Темної тріади”	c. Grouping Variable: Medium and low levels of manifestation of “Dark Triad” c. Середній та низький рівень прояву “Темної тріади”

Table 4. Differences in assessments of the safety of spheres of life by the respondents with different levels of manifestations of subclinical personality traits (Kruskal-Wallis H-criterion)

Таблиця 4. Відмінності в оцінках безпеки сфер життя респондентами з різними рівнями проявів субклінічних рис особистості (H-критерій Краскела-Уоліса)

Statistics Статистика досліджень													
	Spheres of life Сфери життя												
	Integral safety Інтегральна безпека	Physical Фізична	Sexual Сексуальна	Gender Ієндерна	Family Сімейна	Territorial Територіальна	Financial Фінансова	Religious Релігійна	National Національна	Political Політична	Social Соціальна	Food Продовольча	Business Бізнесова
Kruskal-Wallis H H-критерій Краскела-Уоліса	1.635	.016	.968	.674	.822	.562	3.934	.783	.482	6.871	2.482	.109	1.821
Degrees of Freedom (df) Ступені свободи (df)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig. Асимпт. Значущість	.441	.992	.616	.714	.663	.755	.140	.676	.786	.032*	.289	.947	.402

Note: * – Asymp. Sig. is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Примітка: * – асимптотична значущість на рівні .05 (двостороння).

It was found that there is a difference in the experience of safety in various spheres of life among the subjects with a high, medium and low level of manifestation of dark personality traits. Significant difference was found in the perception of safety/danger in political sphere of life ($H = 6.871$; $p = .032$). Insignificant tendencies of different perceptions of safe/unsafe financial ($H = 3.934$; $p = .140$) and social ($H = 2.482$; $p = .289$) spheres of life were also revealed. No significant difference was found in other spheres of life. The least significant difference was found in the physical ($H = .016$; $p = .992$) and food availability ($H = .109$; $p = .947$) spheres.

Discussion

The study of the relationship between subclinical personality traits and psychological safety is the subject of active scientific research. Correlation of psychological safety at the workplace and subclinical personality traits were determined according to moderated mediation (Bani-Melhem et al., 2019), in particular. It was found that there are features of the subjective sense of psychological safety in relation to the leadership positions of individuals with manifestations of subclinical psychopathy (Erkutlu et al., 2019). Moreover, the study of security and happiness in relation to the dark triad made it possible to establish certain features that correspond to some extent to the results of our research: the respondents feel less happy and safe if they have tendency towards the manifestation of subclinical traits (Jonason et al., 2019). Studies that testify to the peculiarities of perceiving the surrounding environment as painful or less safe according to the manifestation of subclinical personality traits are also significant (Jonason et al., 2020). Research by Jonason and Sherman showed that neuroticism, as well as the presence of subclinical personality traits, are related to the adequacy of perceiving a situation as more or less safe (Jonason et al., 2020).

According to the results of the content analysis, difference was found in the associative series of "machivellianists", "narcissists" and "psychopaths". More than half of the associations in all three groups are cognitive images. Respondents interpret and rationalize situations and circumstances that may pose

небезпечною фінансову ($H = 3.934$; $p = .140$) та соціальну ($H = 2.482$; $p = .289$) сфери життя. В інших сферах життя значущих відмінностей виявлено не було. Найменш значущі відмінності виявилися у фізичній ($H = .016$; $p = .992$) та продовольчій ($H = .109$; $p = .947$) сферах.

Дискусія

Дослідження зв'язку субклінічних рис особистості та психологічної безпеки є предметом активного наукового пошуку, зокрема, були визначені кореляти психологічної безпеки на робочому місці та субклінічних рис особистості відповідно до модерowanego посередництва (Bani-Melhem et al., 2019). Визначено, що існують особливості суб'єктивного відчуття психологічної безпеки відносно лідерських позицій особистості з проявами субклінічної риси психопатії (Erkutlu et al., 2019) Також дослідження безпеки та щастя стосовно темної тріади дозволили встановити певні особливості, які певною мірою перекликаються з результатами нашого дослідження: респонденти почуваються менш щасливо і безпечно, якщо у них існують тенденції до прояву субклінічних рис (Jonason et al., 2019) Також значущими є дослідження, які свідчать про особливості сприймання навколишнього оточення більш чи менш безпечним відповідно до прояву субклінічних рис особистості. (Jonason et al., 2020). Дослідження Йохансон і Шерман показали, що невротичність, а також наявність субклінічних рис особистості пов'язані з адекватністю сприйняття ситуації більш чи менш безпечною (Jonason et al., 2020).

За результатами контент-аналізу констатовано відмінності серед асоціативної низки "макевіалістів", "нарцисів" і "психопатів". Більше половини асоціацій у всіх трьох групах складають когнітивні образи. Респонденти осмислюють і раціоналізують ситуації та обставини, які можуть становити небезпеку для їхнього життя. Особиста небезпека асоціюється з різними *ситуаціями* ("катастрофа", "хвороба", "голод", "втрата життя", "війна", "зрада" тощо), *явищами* ("вогонь", "пожежа", "повінь" тощо), *об'єктами живої та неживої природи* ("змії", "машини", "вірус", "червона миготлива лампочка" тощо), *станами* ("занепокоєння", "заціпеніння", "втрата здоров'я" тощо).

П'яту частину асоціацій "макевіалістів", "нарцисів" і "психопатів" було віднесено до

a danger to their lives. Personal danger is associated with various situations (“disaster”, “disease”, “famine”, “loss of life”, “war”, “betrayal”, etc.), phenomena (“shooting”, “fire”, “flood”, etc.), objects of animate and inanimate nature (“snakes”, “cars”, “virus”, “red flashing light bulb”, etc.), states (“anxiety”, “numbness”, “loss of health”, etc.).

A fifth of the associations of “machievellians”, “narcissists” and “psychopaths” was assigned to the “emotional” group. Subjective images of personal danger clearly have an affective color: “fear”, “despair”, “panic”, “horror”, etc. All the emotions associated with the experiences of anxious states (“despair”, “threat”, etc.) are particularly and vividly revealed.

Another fifth part among the associative series consists of images that connect personal danger with behavior. Behavioral associations mostly describe a sudden reaction to danger (“run”, “extinguish the fire”, “cry”, etc.), as well as separate sensations (“hear”, “pain”, etc.).

A separate group was made up of associations that were not allocated to any of the groups (“ignorance”, “food supply” and others). Obviously, such associative images require a further study.

Qualitative comparative analysis of phenomenological characteristics in the representation of certain associations in the respondents with expressed and unexpressed manifestations of subclinical personality traits is also important. Emotional coldness towards the Other, a low level of empathy, alienation of “psychopaths” is “compensated” by a higher level of emotions of their subjective images of personal feeling of danger, compared to “machievellians” and “narcissists”. Thus, people with a high level of psychopathy associate the situation of danger with cognitive and emotional characteristics and practically exclude behavioral activity. In individuals with high machievellianism and narcissism, subjective images of danger are dominated by cognitive characteristics, which cover more than half of the associations. Groups of emotional and behavioral associations cover approximately the same number of signs and make up about a quarter of all subjective images of danger. In general, respondents with pronounced manifestations of subclinical personality traits tend to interpret and rationalize

групи “емоційні”. Суб’єктивні образи особи-стої небезпеки однозначно мають афективне забарвлення: “страх”, “розпач”, “паніка”, “жах” тощо. Зокрема, яскраво виявляються всі емоції, які пов’язані з переживаннями тривожних станів (“розпач”, “загроза” тощо).

Ще п’яту частину серед асоціативної низки складають образи, які пов’язують особисту небезпеку з поведінкою. Поведінкові асоціації здебільшого описують раптову реакцію на небезпеку (“бігти”, “гасити”, “плач” тощо), а також окремі відчуття (“чути”, “біль” тощо).

Окрему групу склали асоціації, які не були виділені в жодну з груп (“необізнаність”, “їжа” та інші). Очевидно, такі асоціативні образи потребують окремого подальшого додаткового вивчення.

Також важливим є якісний порівняльний аналіз феноменологічних характеристик у репрезентаціях певних асоціацій у респондентів із вираженими та не вираженими проявами субклінічних рис особистості. Емоційна холодність до Іншого, низький рівень емпатії, відчуженість “психопатів” “компенсується” більш високою емоційністю їх суб’єктивних образів *особистої* небезпеки, порівняно з “макіавеллістами” та “нарцисами”. Таким чином, люди з високим рівнем психопатії пов’язують ситуацію небезпеки з когнітивними та емоційними характеристиками і практично виключають поведінкову активність. В осіб із високими показниками макіавеллізму та нарцисизму в суб’єктивних образах небезпеки переважають когнітивні характеристики, які обіймають більше половини асоціацій. Групи емоційних та поведінкових асоціацій охоплюють приблизно однакову кількість ознак і складають біля четвертої частини всіх суб’єктивних образів небезпеки. Загалом респонденти з вираженими проявами субклінічних рис особистості схильні осмислювати і раціоналізувати ситуації та обставини, які можуть становити небезпеку для їхнього життя.

Слід зазначити, що асоціації, які стоять на перших позиціях та знаходяться ніби на поверхні і які є найбільш усвідомленими респондентами, переважно належать до груп “когнітивних” та “емоційних”. “Поведінкові” характеристики стосуються асоціацій, що належать до більш глибоких, підсвідомих висловлювань та зустрічаються на 4-5 позиціях. Такі результати перегукуються із дослідженнями схильності особистостей

situations and circumstances that may pose a danger to their lives.

It should be noted that the associations that stand in the first positions and are on the surface and which are the most aware by respondents, mostly belong to the “cognitive” and “emotional” groups. “Behavioral” characteristics refer to associations that belong to deeper, subconscious expressions and are found in 4-5 positions. Such results resonate with studies of the tendency of individuals with vivid manifestation of subclinical traits to situational risky behavior (Crysel et al., 2013; Maneiro et al., 2020): since risky behavior is a typical means of achieving short-term successes in social interaction, it is not perceived as a source of danger.

In addition, it was determined that respondents with different levels of subjective sense of psychological safety do not differ in the tendency to manifest destructive personality traits. Similar data were obtained in the study of susceptibility to manipulative influence as a subclinical trait (Litvinchuk, 2022).

The analysis of the difference in the experience of safety in various spheres of life by subjects with a high, medium and low level of manifestation of dark personality traits showed significant difference in the perception of a safe/dangerous political sphere of life, in particular. Significant difference was found in the perception of the level of security in the political sphere of life ($H = 6.871$; $p = .032$) by individuals with borderline (subclinical) indicators of the constructs of the “Dark Triad” and indicators of the norm. Tendencies towards a differentiated sense of safety in the financial ($H = 3.934$; $p = .140$) and social ($H = 2.482$; $p = .289$) spheres of life, depending on the degree of expression of the subclinical features of the “Dark Triad” were also revealed. The least significant difference was found in safety assessments in the physical ($H = .016$; $p = .992$) and food availability ($H = .109$; $p = .947$) areas. We assume that this is related to the essential characteristics of the “Dark Triad”, as they are manifested in their orientation towards the desire for power, manipulation of others and the use of others in their needs and the ability to control them, which to some extent reveals their orientation to the political sphere of their

із яскравими проявами субклінічних рис до ситуативної ризикової поведінки (Crysel et al., 2013; Maneiro et al., 2020): оскільки ризикова поведінка є типовим засобом досягнення короточасних успіхів у соціальній взаємодії, то вона не сприймається як джерело небезпеки.

Окрім того, було визначено, що у респондентів з різним рівнем суб’єктивного відчуття психологічної безпеки не прослідковуються відмінностей у схильності до прояву деструктивних рис особистості. Схожі дані були отримані у дослідженні схильності до маніпулятивного впливу, як субклінічної риси (Литвинчук, 2022).

Аналіз відмінностей переживання безпеки у різних сферах життя досліджуваними з високим, середнім та низьким рівнем прояву темних рис особистості показав значущі відмінності саме у сприйнятті безпечною/небезпечною політичну сферу життя. Значущі відмінності було знайдено у сприйнятті рівня безпеки в політичній сфері життя ($H = 6.871$; $p = .032$) особами з межовими (субклінічними) показниками конструктів “Темної тріади” та показниками норми. Також виявлено тенденції до диференційованого відчуття безпеки у фінансовій ($H = 3.934$; $p = .140$) та соціальній ($H = 2.482$; $p = .289$) сферах життя залежно від міри вираженості субклінічних рис “Темної тріади”. Найменш значущі відмінності виявлено в оцінках безпеки у фізичній ($H = .016$; $p = .992$) та продовольчій ($H = .109$; $p = .947$) сферах. Припускаємо, що це пов’язано із сутнісними характеристиками “Темної тріади”, оскільки вони виявляються в орієнтації на прагнення влади, маніпуляції іншими та використанні оточуючих у своїх потребах та можливістю керувати ними, що певною мірою виявляє їх орієнтацію на політичну сферу свого життя як найменш захищену, оскільки вона є для них тригерною. Значущих відмінностей в оцінках безпеки сексуальної, гендерної, сімейної, територіальної, релігійної, національної та бізнесової сферах життя виявлено не було.

Висновки

1. Емпірична структурно-феноменологічна психолінгвістична модель небезпеки людини (суб’єктивних асоціативних образів на слово-стимул “небезпека”) має трикомпонентну структуру. Виокремлено емоційні, когнітивні

lives as the least protected because it is a trigger for them. No significant difference was found in assessments of sexual, gender, family, territorial, religious, national and business safety.

Conclusions

1. The empirical structural-phenomenological psycholinguistic model of feeling of danger (subjective associative images of the stimulus word "danger") has a three-component structure. The emotional, cognitive and behavioral components of the model are singled out. There are differences in the psycholinguistic models of the danger for persons with pronounced and unexpressed manifestations of subclinical personality traits. For psycholinguistic models of the danger for people with high indicators of all personal constructs of the dark triad, the advantage of intellectual (cognitive) characteristics of psychological danger, compared to emotional and behavioral ones, is common. The associative series of emotional and behavioral characteristics of the psycholinguistic models of the danger for "machievellians" and "narcissists" are almost the same. There is a significant difference in the psycholinguistic models of the danger for people with high psychopathy score: they have significantly fewer ($p \leq 0.05$) behavioral characteristics compared to the models of "machievellianists" and "narcissists", and significantly more emotional characteristics ($p \leq 0.05$) compared to the model for "narcissists".

There is a difference between the surface (conscious) and deep (subconscious) phenomenological characteristics of the subjective associative images of the danger for the individual. In conscious psycholinguistic models of danger, cognitive and emotional characteristics dominate, and in subconscious ones – behavioral ones.

2. It was established that the average value of the integral level of personal safety for Ukrainian citizens in the conditions of the Covid-19 pandemic is quite high and is $M = 40.9$ points (at $\min = 12$ points, $\max = 60$ points). Respondents with different levels of subjective sense of personal safety did not demonstrate significant difference between the indicators of the "Dark Triad" personal constructs.

The degree of expression of the subclinical features of the "Dark Triad" personality is

та поведінкові компоненти моделі. Існують відмінності в психолінгвістичних моделях небезпеки осіб з вираженими та невираженими проявами субклінічних рис особистості. Для психолінгвістичних моделей небезпеки людей з високими показниками всіх особистісних конструктів темної тріади спільним є перевага інтелектуальних (когнітивних) характеристик психологічної небезпеки, порівняно з емоційними та поведінковими. Асоціативні низки емоційних та поведінкових характеристик психолінгвістичних моделей небезпеки "макевіалістів" та "нарцисів" є майже однаковими. Достовірні відмінності мають психолінгвістичні моделі небезпеки людей із високими показниками психопатії: у них достовірно менше ($p \leq 0.05$) поведінкових характеристик, порівняно з моделями "макевіалістів" та "нарцисів", а емоційних – достовірно більше ($p \leq 0.05$) порівняно з моделлю "нарцисів".

Існують відмінності між поверхневими (усвідомленими) та глибинними (підсвідомими) феноменологічними характеристиками суб'єктивних асоціативних образів небезпеки особистості. В усвідомлених психолінгвістичних моделях небезпеки домінують когнітивні та емоційні характеристики, а в підсвідомих – поведінкові.

2. Установлено, що середнє значення інтегрального рівня особистої безпеки громадян України в умовах пандемії Covid-19 є досить високим та становить $M = 40.9$ балів (при $\min = 12$ балів, $\max = 60$ балів). У респондентів з різним рівнем суб'єктивного відчуття особистої безпеки не виявлено достовірних відмінностей між показниками особистісних конструктів "Темної тріади".

Міра вираженості субклінічних рис особистості "Темної тріади" є неоднозначно взаємопов'язаною з її відчуттям особистої безпеки в різних сферах життєдіяльності. Існують значущі відмінності між показниками суб'єктивного відчуття особистої безпеки у політичній сфері життя осіб, які мають різні рівні (високий, середній та низький) прояву темних рис особистості. Тенденції до диференційованого відчуття безпеки, залежно від міри вираженості субклінічних рис "Темної тріади", спостерігаємо у фінансовій та соціальній сферах життя. Найменш значущі відмінності було виявлено в оцінках безпеки у фізичній та продовольчій сферах. Не було виявлено значущих

ambiguously interrelated with its sense of personal safety in various spheres of life. There is a significant difference between indicators of the subjective feeling of personal safety in the political sphere of life for persons who have different levels (high, medium and low) of the manifestation of dark personality traits. Tendencies towards a differentiated sense of safety, depending on the degree of expression of the subclinical features of the "Dark Triad", are observed in the financial and social spheres of life. The least significant difference was found in safety assessment in the physical and food availability domains. No significant difference was found in the evaluation of safety in sexual, gender, family, territorial, religious, national and business spheres of life.

References

- Aldousari, S. S., & Ickes, W. (2021). How is Machiavellianism related to locus of control?: A meta-analytic review. *Personality and Individual Differences*, 174 (3-4): 110677. DOI: 10.1016/j.paid.2021.110677
- Bani-Melhem, S., Mohd. Shamsudin, F., Mazen Abukhait, R. & Quratulain, S. (2021). Paranoid personality and frontline employee's proactive work behaviours: a moderated mediation model of empathetic leadership and perceived psychological safety. *Journal of Service Theory and Practice*, 31(1), 113-135. DOI: 10.1108/JSTP-05-2020-0104
- Blötner, C., Steinmayr, R., & Bergold, S. (2021). Malicious mind readers? A meta-analysis on machiavellianism and cognitive and affective empathy. *Personality and Individual Differences*, 181: 111023. DOI: 10.31234/osf.io/5fvwr
- Bradley, B. H., Postlethwaite, B. E., Klotz, A. C., Hamdani, M. R., & Brown, K. G. (2012). Reaping the benefits of task conflict in teams: the critical role of team psychological safety climate. *Journal of Applied Psychology*, 97(1), 151. <https://doi.org/10.1037/a0024200>
- Carmeli, A., & Gittell, J. H. (2009). High-quality relationships, psychological safety, and learning from failures in work organizations. *Journal of Organizational Behavior: The International Journal of Industrial, Occupational and Organizational Psychology and Behavior*, 30(6). P. 709-729. <http://www.jstor.org/stable/41683863>
- De Hoogh, A. H., Den Hartog, D. N., & Belschak, F. D. (2021). Showing one's true colors: Leader Machiavellianism, rules and instrumental climate, and abusive supervision. *Journal of Organizational Behavior*, 42(7), P. 851-866. <https://doi.org/10.1002/job.2536>
- Du, T. V., Collison, K. L., Vize, C., Miller, J. D., & Lynam, D. R. (2021). Development and validation of the super-short form of the Five Factor Machiavellianism Inventory (FFMI-SSF). *Journal of Personality Assessment*, 92(1), P. 110-120. <https://doi.org/10.1037/a0044444>
- Aldousari S. S., Ickes W. How is Machiavellianism related to locus of control?: A meta-analytic review. *Personality and Individual Differences*. 2021. Vol. 174 (3-4). P. 110677. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110677>
- Bani-Melhem S., Mohd. Shamsudin F., Mazen Abukhait R., Quratulain S. Paranoid personality and frontline employee's proactive work behaviours: a moderated mediation model of empathetic leadership and perceived psychological safety. *Journal of Service Theory and Practice*. 2021. Vol. 31 (1). P. 113-135. <https://doi.org/10.1108/JSTP-05-2020-0104>
- Blötner C., Steinmayr R., Bergold S. Malicious mind readers? A meta-analysis on machiavellianism and cognitive and affective empathy. *Personality and Individual Differences*. 2021. Vol. 181. P. 111023. <https://doi.org/10.31234/osf.io/5fvwr>
- Bradley B. H., Postlethwaite B. E., Klotz A. C., Hamdani M. R., Brown K. G. Reaping the benefits of task conflict in teams: the critical role of team psychological safety climate. *Journal of Applied Psychology*. 2012. Vol. 97(1). P. 151. <https://doi.org/10.1037/a0024200>
- Carmeli A., Gittell J. H. High-quality relationships, psychological safety, and learning from failures in work organizations. *Journal of Organizational Behavior: The International Journal of Industrial, Occupational and Organizational Psychology and Behavior*. 2009. Vol. 30 (6). P. 709-729. <http://www.jstor.org/stable/41683863>
- De Hoogh A. H., Den Hartog D. N., Belschak F. D. Showing one's true colors: Leader Machiavellianism, rules and instrumental climate, and abusive supervision. *Journal of Organizational Behavior*. 2021. Vol. 42 (7). P. 851-866. <https://doi.org/10.1002/job.2536>
- Du T. V., Collison K. L., Vize C., Miller J. D., Lynam D. R. Development and validation of the super-short form of the Five Factor Machiavellianism Inventory (FFMI-SSF). *Journal of Personality Assessment*. 2021. Vol. 103 (6). P. 732-739. <https://doi.org/10.1080/00223891.2021.1878525>
- Edmondson A. C., Lei Z. Psychological safety: The history, renaissance, and future of an interpersonal construct. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*. 2014. Vol. 1 (1). P. 23-43. <https://doi.org/10.1146/annurev-orgpsych-031413-091305>
- Edmondson A. Psychological safety and learning behavior in work teams. *Administrative science quarterly*. 1999. Vol. 44 (2). P. 350-383. <http://www.jstor.org/stable/2666999>
- Edmondson A. C., Kramer R. M., Cook K. S. Psychological safety, trust, and learning in organizations:

- 103(6), P. 732-739. <https://doi.org/10.1080/00223891.2021.1878525>
- Edmondson, A. C., & Lei, Z. (2014). Psychological safety: The history, renaissance, and future of an interpersonal construct. *Annu. Rev. Organ. Psychol. Organ. Behav.*, 1(1), P. 23-43. DOI: 10.1146/annurev-orgpsych-031413-091305
- Edmondson, A. (1999). Psychological safety and learning behavior in work teams. *Administrative science quarterly*, 44(2), P. 350-383. URL: <http://www.jstor.org/stable/2666999>
- Edmondson, A. C., Kramer, R. M., & Cook, K. S. (2004). Psychological safety, trust, and learning in organizations: A group-level lens. *Trust and distrust in organizations: Dilemmas and approaches*, 12, P. 239-272. <https://cutt.ly/47u5bPe>
- Edmondson, A.C. (2004). Psychological safety, trust, and learning in organizations: a group-level lens. *In Trust and Distrust in Organizations: Dilemmas and Approaches*, ed. RM Kramer, KS Cook. New York: Russell Sage, 2004. P. 239-272. <https://www.researchgate.net/publication/268328210>
- Erkutlu, H., & Chafra, J. (2019). Leader psychopathy and organizational deviance: the mediating role of psychological safety and the moderating role of moral disengagement. *International Journal of Workplace Health Management*, 12(4), 197-213. <https://doi.org/10.1108/IJWHM-12-2018-0154>
- Hu, J., Erdogan, B., Jiang, K., Bauer, T. N., & Liu, S. (2018). Leader humility and team creativity: the role of team information sharing, psychological safety, and power distance. *Journal of Applied Psychology*. 2018. Vol. 103 (3). P. 313. <https://doi.org/10.1037/apl0000277>
- Гудімова А. Х. Психологічне благополуччя та патерни онлайн-поведінки користувачів соціальних мереж у повсякденності та під час пандемії COVID-19. *Інсайт: психологічні виміри суспільства*. 2021. Вип. 5. С. 133-147. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2021-5-9>
- Jonason P. K., & Tome J. How happiness expectations relate to the Dark Triad traits. *The Journal of Social Psychology*. 2019. Vol. 159 (4). P. 371-382. <https://doi.org/10.1080/00224545.2018.1529652>
- Jonason P. K., Sherman R. A. Personality and the perception of situations: The Big Five and Dark Triad traits. *Personality and Individual Differences*. 2020. Vol. 163. P. 110081. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110081>
- Jonason P. K. Webster G. The Dirty Dozen: A Concise Measure of the Dark Triad. *Psychological assessment*. 2010. Vol. 22 (2). P. 420-32. <https://doi.org/10.1037/a0019265>
- Keles B., McCrae N., Grealish A. A systematic review: the influence of social media on depression, anxiety and psychological distress in adolescents. *International Journal of Adolescence and Youth*. 2020. Vol. 25 (1). P. 79-93. <https://doi.org/10.1080/02673843.2019.1590851>
- Kim S., Lee H., Connerton T. P. How psychological safety affects team performance: mediating role of efficacy and learning behavior. *Frontiers in psychology*. 2020. Vol. 11. P. 15-81. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01581>
- Muris, P., Merckelbach, H., Otgaar, H., & Meijer, E. (2017). The malevolent side of human nature: A group-level lens. *Trust and distrust in organizations: Dilemmas and approaches*. 2004. Vol. 12. P. 239-272. <https://cutt.ly/47u5bPe>
- Edmondson A.C. Psychological safety, trust, and learning in organizations: a group-level lens. *In Trust and Distrust in Organizations: Dilemmas and Approaches*. ed. RM Kramer. KS Cook. New York: Russell Sage. 2004. P. 239-272. <https://www.researchgate.net/publication/268328210>
- Erkutlu H., Chafra J. Leader psychopathy and organizational deviance: the mediating role of psychological safety and the moderating role of moral disengagement. *International Journal of Workplace Health Management*. 2019. Vol. 12(4). P. 197-213. <https://doi.org/10.1108/IJWHM-12-2018-0154>
- Hu J., Erdogan B., Jiang K., Bauer T. N., Liu S. Leader humility and team creativity: the role of team information sharing, psychological safety, and power distance. *Journal of Applied Psychology*. 2018. Vol. 103 (3). P. 313. <https://doi.org/10.1037/apl0000277>
- Гудімова А. Х. Психологічне благополуччя та патерни онлайн-поведінки користувачів соціальних мереж у повсякденності та під час пандемії COVID-19. *Інсайт: психологічні виміри суспільства*. 2021. Вип. 5. С. 133-147. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2021-5-9>
- Jonason P. K., Tome J. How happiness expectations relate to the Dark Triad traits. *The Journal of Social Psychology*. 2019. Vol. 159 (4). P. 371-382. <https://doi.org/10.1080/00224545.2018.1529652>
- Jonason P. K., Sherman R. A. Personality and the perception of situations: The Big Five and Dark Triad traits. *Personality and Individual Differences*. 2020. Vol. 163. P. 110081. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110081>
- Jonason P. K. Webster G. The Dirty Dozen: A Concise Measure of the Dark Triad. *Psychological assessment*. 2010. Vol. 22 (2). P. 420-32. <https://doi.org/10.1037/a0019265>
- Keles B., McCrae N., Grealish A. A systematic review: the influence of social media on depression, anxiety and psychological distress in adolescents. *International Journal of Adolescence and Youth*. 2020. Vol. 25 (1). P. 79-93. <https://doi.org/10.1080/02673843.2019.1590851>
- Kim S., Lee H., Connerton T. P. How psychological safety affects team performance: mediating role of efficacy and learning behavior. *Frontiers in psychology*. 2020. Vol. 11. P. 15-81. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01581>
- Muris, P., Merckelbach, H., Otgaar, H., & Meijer, E. (2017). The malevolent side of human nature: A group-level lens. *Trust and distrust in organizations: Dilemmas and approaches*. 2004. Vol. 12. P. 239-272. <https://cutt.ly/47u5bPe>

- A meta-analysis and critical review of the literature on the dark triad (narcissism, Machiavellianism, and psychopathy). *Perspectives on psychological science*, 12(2), P. 183-204. <https://doi.org/10.1177/1745691616666070>
- Newman, A., Donohue, R., & Eva, N. (2017). Psychological safety: A systematic review of the literature. *Human resource management review*, 27(3), 521-535. <https://doi.org/10.1016/j.hrmmr.2017.01.001>
- Орап М. О., Акімова Н. В., Кальба Я. Є. Суб'єктивне благополуччя та рівень тривожності під час кризи COVID-2019: дослідження українського юнацтва. *Інсайт: психологічні виміри суспільства*. 2021. Вип. 6. С. 28-39. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2021-6-3>
- Ortega A., Van den Bossche P., Sánchez-Manzanares M., Rico R., Gil F. The influence of change-oriented leadership and psychological safety on team learning in healthcare teams. *Journal of Business and Psychology*. 2014. Vol. 29 (2). P. 311-321. <https://doi.org/10.1007/s10869-013-9315-8>
- Paulhus D. L., & Williams K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of research in personality*, 36(6), P. 556-563. [https://doi.org/10.1016/S0092-6566\(02\)00505-6](https://doi.org/10.1016/S0092-6566(02)00505-6)
- Szabó E., & Jones D. N. (2019). Gender differences moderate Machiavellianism and impulsivity: Implications for Dark Triad research. *Personality and Individual Differences*, 141, P. 160-165. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.01.008>
- Crysel, L. C., Crosier, B. S., & Webster, G. D. (2013). The Dark Triad and risk behavior. *Personality and individual differences*, 54(1), P. 35-40. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2012.07.029>
- Maneiro, L., Navas, M. P., Van Geel, M., Cutrín, O., & Vedder, P. (2020). Dark triad traits and risky behaviours: Identifying risk profiles from a person-centred approach. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(17): 6194. DOI: 10.3390/ijerph17176194
- Lytvynchuk, A. I. (2022). Skhylnist do manipulyativnoho vplyvu osib z riznym rivnem psykholohichnoi bezpeky [Predisposition to the manipulative influence of persons with different levels of psychological safety]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Psykholohiia. – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Psychology*, 2, 15-19. <https://doi.org/10.32782/psyvisnyk/2022.2.3>
- Zhuravlova, L., & Chebykin, O. (2021). The Development of Empathy. Phenomenology, Structure and Human Nature. Abindon, Oxon; New York, NY: Routledge, P. 276 <https://doi.org/10.4324/9781003145370>
- Zhuravlova, L., Pomytkina, L., Lytvynchuk, A., Mozharovska, T. & Zhuravlov V. (2020). Psychological Security in the Conditions of using Information and Communication Technologies. In *Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology - Volume 2: AET*, ISBN 978-989-758-558-6, P. 216-223. <http://surl.li/gknqr>
- Zhuravlova, L., Lytvynchuk, A., Mozharovska, T., & Bedny, I. (2022). Environmental sustainability and perception of safety of vaccine in the COVID-19 pandemic. *Scientific Horizons*, P. 67-74. [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(4\).2022.67-74](https://doi.org/10.48077/scihor.25(4).2022.67-74)
- Newman A., Donohue R., Eva N. Psychological safety: A systematic review of the literature. *Human resource management review*. 2017. Vol. 27 (3). P. 521-535. <https://doi.org/10.1016/j.hrmmr.2017.01.001>
- Орап М. О., Акімова Н. В., Кальба Я. Є. Суб'єктивне благополуччя та рівень тривожності під час кризи COVID-2019: дослідження українського юнацтва. *Інсайт: психологічні виміри суспільства*. 2021. Вип. 6. С. 28-39. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2021-6-3>
- Ortega A., Van den Bossche P., Sánchez-Manzanares M., Rico R., Gil F. The influence of change-oriented leadership and psychological safety on team learning in healthcare teams. *Journal of Business and Psychology*. 2014. Vol. 29 (2). P. 311-321. <https://doi.org/10.1007/s10869-013-9315-8>
- Paulhus D. L., Williams K. M. The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of research in personality*. 2002. Vol. 36 (6). P. 556-563. [https://doi.org/10.1016/S0092-6566\(02\)00505-6](https://doi.org/10.1016/S0092-6566(02)00505-6)
- Szabó E., Jones D. N. Gender differences moderate Machiavellianism and impulsivity: Implications for Dark Triad research. *Personality and Individual Differences*. 2019. Vol. 141. P. 160-165. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.01.008>
- Crysel L. C., Crosier B. S., Webster G. D. The Dark Triad and risk behavior. *Personality and individual differences*. 2013. Vol. 54 (1). P. 35-40. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2012.07.029>
- Maneiro L., Navas M. P., Van Geel M., Cutrín O., Vedder P. Dark triad traits and risky behaviours: Identifying risk profiles from a person-centred approach. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020. Vol. 17 (17). P. 6194. <https://doi.org/10.3390/ijerph17176194>
- Литвинчук А. І. Схильність до маніпулятивного впливу осіб з різним рівнем психологічної безпеки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2022. № 2. С. 15-19. <https://doi.org/10.32782/psyvisnyk/2022.2.3>
- Zhuravlova L., Chebykin O. The Development of Empathy. Phenomenology, Structure and Human Nature. Abindon, Oxon; New York, NY: Routledge. 2021. P. 276 <https://doi.org/10.4324/9781003145370>
- Zhuravlova L., Pomytkina L., Lytvynchuk A., Mozharovska T., Zhuravlov V. Psychological Security in the Conditions of using Information and Communication Technologies. In *Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology - Volume 2: AET*. 2020. P. 216-223. ISBN 978-989-758-558-6. <http://surl.li/gknqr>
- Zhuravlova L., Lytvynchuk A., Mozharovska T., Bedny I. Environmental sustainability and perception of safety of vaccine in the COVID-19 pandemic. *Scientific Horizons*. 2022. P. 67-74. [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(4\).2022.67-74](https://doi.org/10.48077/scihor.25(4).2022.67-74)